

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

AMO	Association of Municipalities of Ontario
BSC	Balanced Scorecard (metoda vyvážených ukazatelů)
CAF	Společný hodnotící rámec, model CAF
CIDA	Kanadská agentura pro místní rozvoj
CUI	Kanadský urbanistický institut
EIPA	Evropský institut pro veřejnou správu
EMS	Systém šetrnosti k přírodě
EU	Evropská unie
IBC	Mezinárodní středisko srovnávacích studií
ISO	Mezinárodní norma (zde míněno jako ISO 9001 nebo ISO 14001)
KO	komunální odpad
MA 21	Místní Agenda 21
LGSP - CE	Program podpory místní správě států střední Evropy

POUŽITÉ PRAMENY

A) KNIHY

1. Ammons, D.N.: **MUNICIPAL BENCHMARKS: ASSESSING LOCAL PERFORMANCE AND ESTABLISHING COMMUNITY STANDARDS.** London etc.: Sage Publications 2001, ISBN 0-7619-2078-1
2. **BENCHMARKING. MEASURING UP TO THE BEST.** London: The Local Government Management Board 1997. ISBN 0-7488-9421-7
3. Brown, C.V. – Jackson, P.M.: **PUBLIC SECTOR ECONOMICS.** London: Basill Blackwell 1990, ISBN 80-86432-09-2
4. **CAF. SPOLEČNÝ HODNOTÍČÍ RÁMEC (MODEL CAF). ZLEPŠOVÁNÍ POMOCÍ SEBEHODNOCENÍ.** Praha: Národní informační středisko pro podporu jakosti 2003, ISBN 80-02-01566-5
5. **CAF. SPOLEČNÝ HODNOTÍČÍ RÁMEC (MODEL CAF). PŘÍPADOVÉ STUDIE.** Praha: Národní informační středisko pro podporu jakosti 2004
6. Duben, R.: **EKONOMIKA VEŘEJNÉHO SEKTORU II.** Praha: VŠE 2001
7. Goldratt, E., M.: **CÍL.** Praha: Interquality, 2001, ISBN: 80-902770-2-0
8. Hammer, M. - Champy, J.: **REENGINEERING – RADIKÁLNÍ PROMĚNA FIRMY.** Praha: Management Press, 2000, ISBN: 80-7261-028-7
9. Hatry, H.- Bryant, S.: **PERFORMANCE MEASUREMENT.** Washington: Urban Institute 1998
10. Helgason, S.: **INTERNATIONAL BENCHMARKING: EXPERIENCES FROM OECD COUNTRIES.** Paris: OECD 1997
11. Kaplan, N.: **BALANCED SCORECARD.** Praha: Management Press 2002
12. **SPOLEČNÉ EVROPSKÉ INDIKÁTORY, TECHNICKÁ ZPRÁVA.** Evropská komise, únor 2000
13. **TOWARDS THE PRACTICE OF BENCHMARKING RTD ORGANIZATIONS IN THE ACCESSION STATES.** Budapest: Egyetem, 2003
14. **VEŘEJNÁ SPRÁVA V ČESKÉ REPUBLICCE.** Praha: Ministerstvo vnitra 2004, ISBN: 80-239-3642-5
15. **ZÁVĚREČNÁ ZPRÁVA PROJEKTU PHARE 2000: „MODERNIZACE ÚSTŘEDNÍ STÁTNÍ SPRÁVY V ČESKÉ REPUBLICCE.** Praha: Úřad Vlády ČR, 2003

B) ODBORNÉ ČLÁNKY, STATĚ VE SBORNÍCÍCH

1. Bednařík, J.: **BENCHMARKING POMŮŽE ZLEPŠIT ÚROVEŇ VEŘEJNÝCH SLUŽEB.** In.: Moderní obec, 2004, č. 1. Praha: Economia, ISSN:

2. Meričková, B.: **BENCHMARKING JAKO NÁSTROJ ROZVOJA KONKURENČNÉHO PROSTREDIA V OBLASTI ZABEZPEČOVANIA MIESTNYCH VEREJNÝCH SLUŽIEB.** In.: Sborník z vedecké konferencie „Konkurencie ve veřejném sektoru“. Brno: Masarykova Univerzita, 2004. ISBN: 80-210-3359-2
3. Provazníková, R.: **VYBRANÉ ASPEKTY STANOVENÍ VÝKONNOSTNÍCH UKAZATELŮ A JEJICH SROVNÁVÁNÍ V RÁMCI ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVY.** Sborník referátů z konference IMEA. Pardubice: Universita Pardubice 2001
4. **VSETÍN VYZKOUŠEL METODU BSC, KTERÁ MU PŘINÁŠÍ UŽITEK.** In.: Moderní obec, 2004, č. 8. Praha: Economia, ISSN

C) ŠKOLÍCÍ A INTERNÍ MATERIÁLY

1. Materiály ke školení pracovních skupin projektu „**Benchmarking v oblasti rozšířené působnosti obcí 3. typu**“. Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR, o.p.s., Čelákovice, 8.-12.12.2003
2. Materiály ke školení pracovní skupiny projektu „**CENA A VÝKON**“. Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR, o.p.s., Čelákovice, 18.10.2001
3. Školící materiály pro kurz „**Manažer jakosti - modul I. až IV.**“ Česká společnost pro jakost, Praha 2001
4. Školící materiály pro kurz „**Základy managementu jakosti ve veřejné správě**“. Česká společnost pro jakost, Praha 2004

D) INTERNETOVÉ ZDROJE

1. ASSOCIATION OF MUNICIPALITIES OF ONTARIO: www.amo.on.ca
2. ČESKÁ SPOLEČNOST PRO JAKOST: www.csq.cz, www.benchmarking.cz
3. ČESKÝ NORMALIZAČNÍ INSTITUT: www.cni.cz
4. EVROPSKÁ SÍŤ BENCHMARKINGU (EBN): www.eubenchmarking.net
5. EVROPSKÉ SADY INDIKÁTORŮ: www.timur.cz
6. EVROPSKÝ INSTITUT PRO VEŘEJNOU SPRÁVU: www.eipa.nl
7. NÁRODNÍ INFORMAČNÍ STŘEDISKO PRO PODPORU JAKOSTI: www.npj.cz
8. NÁRODNÍ SÍŤ ZDRAVÝCH MĚST: www.nszm.cz
9. SVĚTOVÉ SDRUŽENÍ PARTNERŮ BENCHMARKINGU: www.benchmarking.com
10. VZDĚLÁVACÍ CENTRUM PRO VEŘEJNOU SPRÁVU ČR, o.p.s www.vcvscr.cz
11. 3QC (3.KONFERENCE KVALITY): www.3qconference.org/

E) NORMY A ZÁKONY

1. ČSN EN ISO 9000:2001, Systémy managementu jakosti – Základy, zásady a slovník
2. ČSN EN ISO 9004:2001, Systémy managementu jakosti – Směrnice pro zlepšování výkonnosti
3. ČSN EN ISO 14001:1997, Systémy environmentálního managementu – Specifikace s návodem pro její použití
4. ČSN EN ISO10006:1997, Management jakosti – Směrnice jakosti pro management v projektu
5. Usnesení Vlády České republiky č. 848/2003 k analýze veřejných služeb a jeho přílohy
6. Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů
7. Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů
8. Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy, ve znění pozdějších předpisů
9. Zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, ve znění pozdějších předpisů
10. Zákon č. 320/2001 Sb., zákon o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů
11. Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků, ve znění pozdějších předpisů
12. Zákon č. 314/2002 Sb., o stanovení obcí s pověřeným obecním úřadem, ve znění pozdějších předpisů

ŘEKLI O BENCHMARKINGU...

„Díky projektu «Benchmarking» jsem dostal poprvé možnost porovnání práce úřadu s jinými úřady. Díky projektu jsem také získal, alespoň doufám, kvalifikovaný nástroj na porovnávání činnosti odborů a konečně i celého úřadu v čase. A mimo to je třeba zdůraznit i společenskou stránku věci, kdy v omezeném počtu lidí a omezeném čase je možné získat daleko víc informací.“

/Ing. Jiří Ždárský, tajemník Městského úřadu Vrchlabí/

„Spolupráce ve skupině na projektu «Benchmarking» byla velmi důležitá vzhledem k tomu, že do současné doby nebyly k dispozici měřitelné parametry výkonu úředníků. Předpokládám, že celý projekt umožní srovnání výkonnosti našeho městského úřadu s velikostně obdobnými úřady v České republice exaktně definovanými parametry, a tím i přiblížení se k «optimální praxi» v uspokojování potřeb našich občanů.“

/Ing. Vladimír Bartoň, tajemník Městského úřadu Varnsdorf/

„Co přinesl našemu městu benchmarking, v čem nám pomohl?

- 1) Optimalizace pohledu do vlastních řad
  - uvědomění si co se na úřadě dělá – zpřesnění pracovních náplní
- 2) Odhalení kritických míst
  - uvědomění si co máme poddimenzováno a naddimenzováno
- 3) Dobrá praxe
  - platforma pro výměnu zkušeností“

/Městský úřad Písek/

„Často jsem přemýšlel o tom, zda náš úřad pracuje dostatečně efektivně a jak jsou občané spokojeni s našimi službami. Zpracoval jsem, za pomoci kolegů vedoucích odborů, několik tabulek s parametry a požádal kolegy tajemníky o data z jejich měst. Právě v tom okamžiku přišla nabídka zapojit se do projektu Benchmarking. V Táboře jsme neváhali ani chvíli a zapojili jsme se okamžitě. Proč vymýšlet něco nového, když za pomoci odborníků můžeme využít zkušeností z jiných zemí i oborů lidské činnosti. Kromě jasně srovnatelných parametrů a šance porovnat výkonnost prováděných agend byly pro mne pravidelné schůzky s kolegy ze stejně velkých měst skvělou možností k získání mnoha námětů na další vylepšení své práce i práce celého našeho úřadu. O konkrétních číslech a dopadech na náš úřad je zatím předčasné hovořit, ale celkový dojem z absolvovaného projektu je vynikající.“

/Ing. Lubomír Šrámek, tajemník Městského úřadu Tábor/

„Benchmarking byl pro nás určitě dobrou příležitostí, jak se na chvíli, hned několikrát do roka, odpoutat od běžných starostí a přimět se k pečlivému průzkumu vnitřní organizace našeho úřadu. Získali jsme přehled, jak pracují jiné úřady, a mohli tak porovnat jejich činnost s našimi výsledky. Užitečná také pro nás byla zkušenost z činností v pracovních skupinách, do kterých jsme byli rozdělení, a následná diskuse. Na základě všech našich zjištění a následných úvah, kterým ovšem předcházelo také zpracování výsledků naší vnitřní kontroly, včetně podnětů od občanů, jsme pak mohli přijmout opatření (některá z nich se již v současné době realizují) k urychlení odbavovacích činností a zefektivnění výkonu jednotlivých agend vůbec. Cíl našich kroků je zřejmý - další zkvalitnění služeb pro

občany na úsecích registru řidičů, občanských průkazů, cestovních dokladů a na matrice (viz akční plán). Projekt byl pro nás přínosný rovněž pro příležitost k navázání osobních kontaktů s těmi, kteří kormidlují organizace podobné té naší a řeší často navlas stejné problémy.“

/Městský úřad Cheb/

„V projektu «Benchmarking v oblasti rozšířené působnosti obcí 3. typu» se poprvé porovnávala výkonnost Městského úřadu Kroměříž s úřady obdobné velikosti správního obvodu. Jednání v pracovní skupině přinesla řadu podnětů a námětů na dobrou praxi. Průběžné srovnávací tabulky dostávali jednotliví vedoucí odboru již v průběhu řešení projektu tak, jak byly k dispozici. Celková analýza dat bude provedena až po předání výsledků na konferenci v Ostravě. Odbor dopravy našeho úřadu byl kontaktním místem pro celou dopravní agendu projektu. Vedoucí odboru dopravy Ing. Bohdan Procházka se zúčastnil všech jednání ve skupině a byl odborným garantem za uvedenou oblast. Pro další etapu projektu doporučuji zvážit omezení údajů, které vycházejí z kvalifikovaného odhadu a využívat ty měřitelné údaje, které se již dnes sledují, aby nedocházelo k nárůstu zpracování údajů. Bylo by dobré pokusit se vyjádřit každou agendu jedním číslem, které by vycházelo z dílčích charakteristik a podobně ohodnotit výkon celé přenesené působnosti na úřadě jedním číslem, které by vycházelo z úrovně zpracování jednotlivých agend.“

/Městský úřad Kroměříž/

„Od projektu benchmarkingu očekávám, že přinese zlepšení služeb našeho Městského úřadu v Hodoníně:

1. využíváním poznatků o dobré praxi v jiných úřadech;
2. optimalizací lidských zdrojů – je to velmi silný nástroj při rozhodování o organizačních změnách.

Na základě prvních zkušeností s benchmarkingu již na našem Městském úřadu proběhla jedna organizační změna – připojení odboru obecný stavební úřad k odboru dopravně správních agend a vytvoření odboru stavebního a dopravně správního řízení.

Doufám, že projekt benchmarking bude pokračovat, aby bylo možné ověřit účinnost přijatých opatření.

S přihlédnutím k výsledkům benchmarkingu připravujeme další organizační změny v oblasti životního prostředí a změny v počtu zaměstnanců.“

/Městský úřad Hodonín/

O AUTORECH...

Mgr. **Rostislav Honus** (*1972) pracuje jako konzultant v oblasti veřejné správy, zejména benchmarkingu. Od roku 1998 do roku 2003 pracoval jako vedoucí oddělení finančního řízení odboru financí a rozpočtu Magistrátu města Ostravy. Byl odborným vedoucím pilotního projektu CENA A VÝKON, lektorsky zajišťuje kurzy benchmarkingu a finančního řízení pro Vzdělávací centrum pro veřejnou správu, o.p.s. V projektu „Benchmarking v oblasti...“ byl lídrem skupiny A.

E-mail: rhonus@quick.cz

Doc. Ing. **Jiří Marek**, CSc. (*1959) pracuje jako ředitel Odboru modernizace veřejné správy na Ministerstvu vnitra České republiky. Tento odbor mj. analyzuje dobrou praxi uplatňování kvality ve veřejné správě, iniciuje a koordinuje zapojení subjektů samosprávy do mezinárodních i tuzemských projektů zvyšování kvality. Doc. Marek byl členem řídicího výboru projektu kanadské vládní agentury CIDA na podporu organizací samosprávy zemí Visegradské čtyřky a byl jedním z iniciátorů přípravy projektu benchmarkingu pro obce s rozšířenou působností v České republice.

E-mail: jmarek@mvr.cz

Ing. **Roman Michalec** (*1976) pracuje jako vedoucí oddělení finančního řízení odboru financí a rozpočtu Magistrátu města Ostravy. Podílel se na vedení projektu CENA A VÝKON a podílí se i na jeho současném pokračování. V projektu „Benchmarking v oblasti...“ byl lídrem skupiny E. Pro Vzdělávací centrum pro veřejnou správu ČR, o.p.s. je lektorem pro kurz Finanční řízení III a benchmarking.

E-mail: rmichalec@mmo.cz

Doc. Ing. **Jan Široký**, CSc. (*1964) pracuje jako finanční analytik na odboru financí a rozpočtu Magistrátu města Ostravy a přednáší na Ekonomické fakultě VŠB-TU Ostrava. Je členem Pracovní skupiny pro kvalitu ve veřejném sektoru. V projektu „Benchmarking v oblasti...“ byl lídrem skupiny D.

E-mail: jsiroky@mmo.cz

Ing. **Milan Půček**, MBA (*1968) pracuje jako tajemník Městského úřadu Vsetín a je předsedou správní rady Centra pro komunitní práci Vsetín o.p.s. V projektu „Benchmarking v oblasti...“ byl lídrem skupiny B. Na Městském úřadu Vsetín řídil zavedení a certifikaci integrovaného systému řízení kvality a šetrnosti k přírodě dle norem ISO 9001 a ISO 14001. Má zkušenosti s CAF, BSC, MA 21 aj.

E-mail: milan.pucek@mestovsetin.cz

Petr Triner (*1972) pracuje jako vedoucí Kanceláře tajemníka Magistrátu města Plzně. Je členem Pracovní skupiny pro kvalitu ve veřejném sektoru. V projektu „Benchmarking v oblasti...“ byl lídrem skupiny C. Na Magistrátu města Plzně se podílí na implementaci modelu CAF. Je členem projektového týmu k zavedení systému řízení kvality v územně členěném statutárním městě Plzni.

E-mail: triner@mmp.plzen-city.cz

Ing. **Jana Voldánová** je od roku 1997 manažerkou projektů Vzdělávacího centra pro veřejnou správu ČR, o.p.s. Kromě jiných mezinárodních projektů řídila i "Benchmarking v oblasti...". Je členkou Prac. skupiny pro kvalitu ve veřejném sektoru.

E-mail: voldanova@vcvscr.cz

OBSAH

ÚVOD	5
1 ZÁKLADY BENCHMARKINGU	7
1.1 ÚVOD DO PROBLEMATIKY BENCHMARKINGU	7
1.1.1 Definice benchmarkingu	
1.1.2 Historie benchmarkingu a jeho využití ve veřejné správě	
1.2 MĚŘENÍ VÝKONŮ VE VEŘEJNÉM SEKTORU	13
1.3 VÝCHODISKA, TYPY, CYKLUS BENCHMARKINGU	18
1.3.1 Východiska a typy benchmarkingu	
1.3.2 Benchmarkingový cyklus (proces)	
1.4 NEŽ ZAČNETE S BENCHMARKINGEM	23
1.4.1 Zásady benchmarkingu	
1.4.2 Etický kodex benchmarkingu	
2 PRAXE BENCHMARKINGU VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ ČESKÉ REPUBLIKY	29
2.1 PROJEKT „CENA A VÝKON“	29
2.1.1 Cíle a časový plán projektu	
2.1.2 Příklady výsledku projektu	
2.2 PROJEKT „BENCHMARKING V OBLASTI ROZŠÍŘENÉ PŮSOBNOSTI OBCÍ 3. TYPU“	41
2.2.1 Charakteristika projektu	
2.2.2 Orgány projektu a jejich činnost	
2.2.3 Dílčí výsledky projektu (k 31. říjnu 2004)	
2.3 DALŠÍ PŘÍKLADY VYUŽÍVÁNÍ BENCHMARKINGU V ČESKÉ REPUBLICĚ	50
3 VZTAH BENCHMARKINGU K DALŠÍM METODÁM KVALITY	53
3.1 POJEM KVALITA VE VEŘEJNÉ SPRÁVĚ	53
3.2 VZTAH BENCHMARKINGU K MODELU SEBEHODNOCENÍ DLE CAF	58
3.3 BENCHMARKING VE VZTAHU K BSC A NĚKTERÝM DALŠÍM METODÁM KVALITY	60
3.3.1 Popis metody BSC a její vztah k benchmarkingu	60
3.3.2 Popis systému kvality dle ISO a jeho vztah k benchmarkingu	63

3.3.3 Procesní řízení a benchmarking	63
3.3.4 Cyklus zlepšování PDCA a benchmarking	64
3.3.5 Místní agenda 21 a benchmarking	65
4 ZÁVĚR	67
SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	69
POUŽITÉ PRAMENY	70
ŘEKLI O BENCHMARKINGU...	73
O AUTORECH...	75
OBSAH	76

